Verdensdagen for selvmordsforebygging 10. september 2008

Tenk globalt. Planlegg nasjonalt. Handle lokalt.

vivat

Førstehjelp ved selvmordsfare

Førstehjelp ved selvmordsfare er et todagers intensivt kurs som retter seg mot alle som i sitt virke kommer i kontakt med selvmordsnære mennesker. Kurset har en praktisk, tverrfaglig tilnærming, der deltakerne lærer å oppfatte faresignaler og intervensere i selvmordskriser. Gjennom rollespill, forelesninger, videofilmer og praktiske øvelser får deltakerne ferdighetstrening og større trygghet i møte med mennesker som kan være i selvmordsrisiko.

På kurset lærer man å:

- Fange opp mennesker som har det vondt og som kan være i selvmordsfare
- Stille direkte spørsmål om selvmordstanker
- Hjelp personen i selvmordsfare til å snakke om det som er vanskelig
- Gjøre en enkel risikovurdering
- Lage og iverksette en plan med vedkommende hvor målet er å berge livet
- Bruke lokale ressurser i krisehjelp

Undervisningsprogrammet ble opprettet i 2000 som et av flere tiltak under *Handlingsplan mot selvmord*, og siden den gang har ca. 14 000 deltakere gjennomført kurset. Programmet er finansiert av Helsedirektoratet.

Mer informasjon om planlagte kurs finnes på www.unn.no/vivat. Interesserte kan også ta kontakt med VIVAT v/Hans Lander på telefon 77 62 78 23 eller e-post: vivat@unn.no

Elin Anita Fadum er stipendiat ved Seksjon for selvmordsforskning og -forebygging (SSFF).

Henning Herrestad er nestleder og dr.philos. ved SSFF.

Årets motto for Verdensdagen uttrykker ønsket om å utvikle en global bevissthet rundt selvmord som en hyppig årsak til for tidlig død. Mottoet setter fokus på de politiske rammene for det selvmordsforebyggende arbeidet og peker på behovet for at de mange praktiske forebyggingsprogrammene kan omforme politiske uttalelser og forskningsresultater til aktiviteter på lokalt nivå.

Verdensdagen for selvmordsforebygging er en internasjonal dag som markeres over hele verden. I Norge er LEVE – Landsforeningen for etterlatte ved selvmord – den nasjonale koordinatoren, og LEVE har arrangementer i alle fylker. Verdensdagen for selvmordsforebygging er støttet av Verdens helseorganisasjon og er et initiativ fra IASP (International Association for Suicide Prevention).

LEVE er en frivillig organisasjon som arbeider for at etterlatte ved selvmord skal få støtte og omsorg, og for å forebygge selvmord. LEVE har fylkeslag i alle landets fylker, og du finner informasjon om oss på www.lev.no.

LEVE har nettopp fullført sin første treårsperiode som nasjonal koordinator for Verdensdagen, og det gir oss mulighet til å kikke oss over skulderen og se hva som har skjedd i løpet av perioden 2005–2007, hvor LEVE har arbeidet med å etablere Verdensdagen på landsbasis innad i organisasjonen og utad, som en internasjonal dag som flest mulig har hørt om.

Verdensdagen for selvmordsforebygging 10. september ble markert første gang i Norge i 2004 – den gang av Seksjon for selvmordsforskning og -forebygging. En håndfull fylkeslag fra LEVE var også med og markerte dagen.

I Oslo var det en større, nasjonal markering hvor daværende statsminister Kjell Magne Bondevik, holdt en appell. Fra 2005 overtok LEVE koordineringsansvaret og ansatte en prosjektleder i en 50 % stilling. Dette året hadde alle LEVEs fylkeslag en markering. Helsedirektoratet har siden starten bidratt med finansiering, både til nasjonal koordinering og til nasjonale og lokale arrangementer.

Tanken om nasjonale markeringer som henvender seg til forskjellige grupper ved å ha en variasjon i uttrykksformene og som i tillegg har en bred tilgjengelighet, har vært vellykket. I 2005 markerte LEVE Verdensdagen i Oslo med et arrangement i Oslo Konserthus. I 2006 inviterte LEVE til en kunstutstilling på Rådhusplassen i Oslo, som

fikk en overveldende respons. Utendørsutstillingen involverte både skulptur-, installasjons- og billedkunst. Utstillingen ble sett av ca. 800 000 mennesker i løpet av de fjorten dager den stod, og samarbeidet med kunstnerne gikk knirkefritt. I fjor ble det bestemt at ett fylkeslag skulle stå som arrangør for den nasjonale markeringen. LEVE Hordaland stod for et todelt arrangement i Bergen. 9. september inviterte LEVE til en veldedighetskonserth i Grieghallen med bl.a. Mari Boine, og 10. september var ca. 300 deltakere samlet på den nasjonale fagkonferansen i Grieghallen med temaet *Selvmod i alle faser av livet*.

Siden 2005 har Verdensdagen mer enn doblet budsjettet, og de fleste fylkeslagene satser i 2008 på større arrangementer med tydeligere faglig forankring. LEVE har siden 2007 valgt å trykke opp en egen brosjyre til verdensdagen.

Årets nasjonale arrangement vil finne sted i Oslo i form av en fagkonferanse i Gamle Logen 10. september, kl. 9–16. Foredragsholdere vil bli Lars Mehlum, Berit Grøholt, Ingeborg Rossow, Ildri Kjøseth og Pål Kristensen. Studenter og medlemmer av LEVE betaler ikke konferanseavgift.

LEVE har også fått midler fra Helsedirektoratet til å utvikle konseptet rundt en helaftens dokumentarfilm med selvmordsforebygging som tema. Utviklingsmidler til dette prosjektet er også gitt fra Scheiblers legat, og arbeidet vil trolig starte før sommeren. En dokumentarfilm vil føye nok et uttrykk til Verdensdagens nasjonale arrangementer og vil forhåpentligvis nå mange nye grupper.

For mer informasjon om aktiviteter lokalt, se www.lev.no under fylkeslagenes egne sider.

Det legges ned atskillige timer frivillig arbeid i Verdensdagen, og vi oppfordrer herved fagmiljøene til å støtte opp om Verdensdagen og aktivitetene i nærmiljøet i forbindelse med 10. september.

Landsforeningen for etterlatte ved selvmord

For mer informasjon om Verdensdagen for selvmordsforebygging, ta kontakt med prosjektleder Gry Lunde i LEVEs sekretariat på tlf. 22 50 25 70 / 411 40 559 eller e-post: post@lev.no / www.lev.no

Gry Lunde